

ONDUIDELIJKE GEVOLGEN BREXIT

MAATREGELLEN ZIJN NOODZAKELIJK

Ook de ondernemers in Noord-Limburg blijven door de aanhoudende onduidelijkheid en onzekerheid rond de brexit met veel vragen zitten. Rabobank Venlo organiseerde daarom op 28 februari een masterclass over dit hete hangijzer.

“DAT ER EEN BREXIT KOMT, IS ZEKER. DAAROVER HEBBEN DE EUROPESE UNIE EN HET VERENIGD KONINKRIJK IN DECEMBER VORIG JAAR EEN AKKOORD OVER GESLOTEN”

Om te duiden wat de huidige stand van zaken is rond de brexit en welke problemen er spelen, werd door voormalig voorzitter van de Europese Raad Herman Van Rompuy de stand van zaken besproken. “Dat er een brexit komt, is zeker. Daarover hebben de Europese Unie en het Verenigd Koninkrijk in december vorig jaar een akkoord over gesloten. De onderhandelingen die op dit moment worden gevoerd, gaan over de wijze waarop de uittreding zal plaatsvinden.” Die uitkomst is volgens Van Rompuy lastig te voorspellen. “In Londen wordt het machtsspel gespeeld. Wanneer de aard van de brexit definitief is, komt er een jarenlange transitieperiode waarin onderhandeld gaat worden over het definitieve economisch akkoord. Overigens is het wel zo dat geen enkel ander lidstaat de Europese Unie wil verlaten, omdat niemand nog meer instabiliteit wil. Sterker nog, de steun voor het lidmaatschap van de EU is dankzij de brexit in de overige 27 landen ongekend hoog.”

BACKSTOP

Het grootste probleem dat de brexit op dit moment oplevert, is de onzichtbare grens tussen Noord-Ierland (onderdeel van het Verenigd Koninkrijk) en Ierland. Tussen de jaren 60 en 1988 vond er een felle strijd plaats tussen protestanten en katholieken die gepaard ging met veel geweld en bomaanslagen. Het Goe-de Vrijdagakkoord maakte een einde aan de strijd en kwam mede tot stand dankzij de Europese Unie. Het maakte van Groot-Brittannië en Ierland één grote economische en stabiele zone. Een no deal-brexit zou betekenen dat er tussen Noord-Ierland en Ierland een zichtbare grens komt te liggen die de spanning opnieuw kan oprakelen. Er zijn twee opties om dit te voorkomen. Of Groot-Brittannië gaat onderdeel uitmaken van de Douane-unie en de Europese interne markt,

of Ierland en Noord-Ierland vormen samen één economische zone en maken deel uit van de Europese interne markt. Voor de laatste optie is dan wel een ander statuut nodig waarbij vrij verkeer van goederen mogelijk is. Waar het Engels Parlement wel heel snel over eens was, is de backstop. Dit is een vangnetmaatregel die in werking treedt wanneer het Verenigd Koninkrijk en de Europese Unie er niet in slagen om afspraken te maken over de grens. De backstop houdt in dat het gehele Verenigd Koninkrijk via Douane-afspraken verbonden blijft met de Europese Unie. Om de backstop op te heffen, moeten beide partijen instemmen.

OVERGANGSPERIODE

Van Rompuy acht de kans reëel dat er op 29 maart wordt gestemd voor een zachte brexit. Indien die zachte brexit er komt, gaat het nog een tijdje duren voordat de gevolgen merkbaar zijn. Gedurende de overgangperiode die jaren kan duren, blijft het Verenigd Koninkrijk gewoon lid van de Douane-unie en de Europese interne markt. Wanneer er een definitieve afscheiding komt, geeft het Verenigd Koninkrijk haar positie in de Europese interne markt op en moet het land zich gaan houden aan de afspraken van de Wereldhandelsorganisatie. Ook kan het Verenigd Koninkrijk eigen afspraken maken. “Handelsakkoorden via de Europese Unie bieden echter meer voordelen”, zegt Van Rompuy. “De Europese Unie is een grote partij en heeft daardoor een betere onderhandelingspositie. Een klein land heeft minder leverage en is ook minder interessant voor investeerders.”

IMPACT

Gedeputeerde Joost van den Akker schetste de mogelijke gevolgen van de brexit voor Limburg. “Elk jaar wordt er alleen al in Limburg vanuit het Verenigd

Koninkrijk voor 900 miljoen euro geïmporteerd. Andersom is dit 2 miljard euro. De werkloosheid van 3,3% is ongekend laag. Volgens het Centraal Planbureau leefomgeving heeft de brexit een negatieve impact op het concurrentievermogen van bedrijven, terwijl de kosten stijgen. Je ziet nu dat veel bedrijven extra voorraden aanleggen in hun warehouses en distributiecentra. Al die goederen moet hier worden ingeklaard. Ook de containers die vanuit Rotterdam via Venlo worden doorgevoerd, moeten hier gecontroleerd worden. Daarvoor zijn douaniers nodig en dit gaat tijd kosten." Van den Akker noemt ook de impact op de begroting van de Europese Unie. "Deze wordt na de brexit kleiner en dat heeft uiteindelijk invloed op de INTERREG-subsidie-regeling waar Limburg van profiteert."

Van den Akker roept ondernemers op om de uitkomst van de brexit niet af te wachten, maar alvast voor te bereiden op de veranderingen die er sowieso gaan komen. "Win informatie in en maak gebruik van de vouchers die de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RvO)

ter beschikking stelt. Britse werknemers kunnen terecht bij de Expatdesk voor vragen over bijvoorbeeld registratieprocedures en gezondheidszorg." Gelukkig biedt de brexit ook buitenkansen voor de regio. Een aantal bedrijven heeft al de overstap gemaakt van het Verenigd Koninkrijk naar Limburg zodat zij alsnog handel kunnen drijven zonder barrière.

MAATREGELEN

Dat de brexit kansen biedt, is ook de boodschap van Erik de Bie en Marijn Bodelier van advocatenkantoor Greenberg Traurig. Bedrijven zien Venlo als een prima vestigingsalternatief voor het Verenigd Koninkrijk vanwege de ligging, infrastructuur en het aanbod aan diensten. Bovendien is Nederland binnen de discussie redelijk neutraal gebleven. Nederlandse bedrijven die met Britse bedrijven handel drijven hebben nu een goede onderhandelingspositie. Britse bedrijven zijn minder interessant voor investeerders maar willen wel hun bestaande

relaties behouden en nieuwe handelsrelaties aangaan. Tegelijkertijd zijn er ook dreigingen. Er kan verwarring ontstaan over de status en de gevolgen. Wanneer het Verenigd Koninkrijk niet langer lid is van de Europese Unie, kan het eigen regels opstellen en bijvoorbeeld een lager tarief voor vennootschapsbelasting hanteren. Een no deal-brexite heeft ook grote gevolgen bij de grens. Bedrijven hebben een EORI-nummer nodig om internationaal te kunnen handelen. Douanetaken zoals controle, keuring en certificering gaan vertraging opleveren. Daarnaast komen er extra kosten zoals douanerechten. Wie die extra kosten gaat betalen, is mede afhankelijk van de Incoterms en het geldende recht. Wanneer het Nederlands recht geldt, kan de clausule veranderde omstandigheden misschien uitkomst bieden. Dit houdt in dat je het contract mag ontbinden indien er een verandering van omstandigheden

CROSSROADS LIMBURG

De Masterclass Brexit maakt onderdeel uit van een reeks masterclasses die Crossroads Limburg dit jaar zal organiseren. Deze organisatie jaagt economische thema's, zoals innovatie en circulariteit, aan binnen de maakindustrie, logistiek en de agrofoodsector. Tijdens de masterclass werd de naam van deze organisatie onthuld (zie pagina 12).

plaatsvindt die je niet aan zag komen toen het contract werd gesloten. Daar zou de brexit in bepaalde omstandigheden onder kunnen vallen en dan kun je opnieuw gaan onderhandelen met Britse partijen. Uiteraard vallen contracten die in aanloop naar de brexit zijn gesloten hier niet onder. Verder moeten ook regels rond bijvoorbeeld btw, de supply chain, retouren, het uitwisselen van gegevens en verzekeringen goed worden nagekeken.

De Bie en Bodelier raden ondernemers aan om in ieder geval een brexitcoördinator aan te stellen. Indien een no deal-brexite het resultaat is, heeft de Nederlandse overheid een crisisplan om de eerste drie dagen na de brexit door te komen. Bedrijven doen er verstandig aan om zelf ook een noodplan op te stellen zodat er indien nodig passende maatregelen kunnen worden getroffen. Als er een no deal-brexite komt, zorg dan dat al je personeelsleden aanwezig zijn en overleg regelmatig. Ook is het nuttig om de bestaande contracten te toetsen aan de nieuwe wetgeving en bij alle relaties te polsen of zij zich hebben voorbereid.

De masterclass werd afgesloten door Niek Alofs, projectadviseur Starters International Business bij de RvO. De organisatie heeft voor MKB-bedrijven die uit willen breiden over de grens een voucherprogramma van bijna 4 miljoen euro in het leven geroepen. Hier vallen onder andere de brexitvouchers onder waarmee subsidie voor advies over alternatieve markten en de gevolgen van een brexit kan worden aangevraagd. Zo'n voucher dekt 50% van de advieskosten tot maximaal 2500 euro. Op het online Brexitloket staat een overzicht van experts, net als alle betrokken instanties, informatie en een Brexit Impact Scan.

Meer informatie over maatregelen en aandachtspunten rond de brexit is te vinden op www.hulpbijbrexit.nl en brexitloket.nl.

Herman Van Rompuy: "De steun voor het lidmaatschap is ongekend hoog."